

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Arbejdsmarkedsudvalget har i brev af 14. oktober 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 36 (AMU alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lennart Damsbo-Andersen (S).

4. november 2010

J.nr. 2010-0016792

Spørgsmål nr. 36:

”I forlængelse af svaret på AMU alm. del - spørgsmål 328 (folketingsåret 2008-09) bedes ministeren sende udvalget en beregning af de statslige merudgifter ved en ophævelse af varighedsbegrænsningen på sygedagpenge ud fra de nyeste tal på området.”

Endeligt svar:

Jeg vil gerne starte med at fremhæve en række argumenter for, hvorfor det er vigtigt at bevare varighedsbegrænsningen på sygedagpenge:

- Frister virker. Kommunerne har givet udtryk for, at varighedsbegrænsninger og ophør af forlængelsesmuligheder udgør vigtige fikspunkter for kommunen såvel for den sygemeldte i forhold til at sikre tilbagevenden til arbejdsmarkedet.
- Udvidelser af forlængelsesregler og varighedsbegrænsninger i sygedagpengesystemet medfører betydelige adfærdsændringer, både i det administrative system og hos den enkelte, som peger i retning af yderligere merudgifter.
- Det er ikke muligt at skønne over disse adfærds-mæssige virkninger på baggrund af de eksisterende sygedagpengemodtagere. Derfor vil den skønnede udgiftsvirkning af udvidelser altid undervurdere den faktiske virkning.

Jeg oplyste d. 7. juli 2009 til Arbejdsmarkedsudvalget, at de samlede merudgifter ved en ophævelse af varighedsbegrænsningen ville medføre offentlige merudgifter til sygedagpenge på 390 mio. kr.. Det modsvares af mindre udgifter til kontanthjælp mv. på 100 mio. kr., dvs. der er en samlet offentlig merudgift på 290 mio. kr.

Staten vil ikke have direkte merudgifter til refusion som følge af ophævelsen af varighedsbegrænsningen, da det er kommunerne, der afholder hele udgiften til sygedagpengeforløb (0 pct. refusion), der er længere end 52 uger. Staten vil imidlertid skulle kompensere kommunerne for merudgiften over bloktilskuddet.

Det skønnes på baggrund af de nyeste tal på området, at ophævelsen af varighedsbegrænsningen, uden indregning af konsekvenser af ændret adfærd, vil betyde en samlet offentlig merudgift på ca. 240 mio. kr. Merudgiften består af en øget udgift

til sygedagpenge på ca. 560 mio. kr. og en mindreudgift til andre forsørgelsesydelse på 320 mio. kr.

I forhold til den tidligere beregning er der bl.a. sket en stigning i antallet af personer, der vil blive berørt af forslaget om at afskaffe varighedsbegrænsningen, hvilket øger skønnet over udgiften til sygedagpenge. Der er i beregningen korrigeret for den seneste udvidelse af forlængelsesmulighederne (mulighed for yderligere 13 ugers afklaring) der trådte i kraft 1. april 2010, og derfor endnu ikke er indfaset. Dette reducerer det samlede skøn over merudgifterne.

Det skal understreges, at ovenstående beregninger er foretaget uden indregning af adfærdseffekter. Det forventes, at en ophævelse af varighedsbegrænsningen vil medføre omfattende adfærdsændringer, hvilket vil øge merudgifterne betydeligt.

Lad mig illustrere dette. Ved udvidelsen af forlængelsesmuligheden for personer, der er under eller afventer lægebehandling i 2007, blev merudgiften til sygedagpenge som følge af ændringen skønnet til ca. 90 mio.kr årligt uden adfærdsændringer. I 2009 udgjorde merudgiften til forlængelsesreglen 354 mio.kr. i faste priser – fire gange så meget som forudsat. Endvidere er de samlede udgifter til forlængelsesreglen steget fire gange så meget som de samlede udgifter til det længerevarende sygefravær.

De betydelige merudgifter som følge af ændret adfærd er på linje med tidligere erfaringer. I 1995 indførtes en tidsbegrænset forlængelsesmulighed, for personer, hvor der er påbegyndt sag om tilkendelse af førtidspension. I lovforslaget blev merudgiften til sygedagpenge skønnet til 15 mio.kr. årligt. Efterfølgende har det vist sig, at forlængelsen koster næsten ti gange så meget (145 mio. kr. årligt).

Det kan i denne sammenhæng nævnes, at Sverige i 2008 har indført en varighedsbegrænsning på sygedagpengeområdet. I betænkningen bag forslaget fremgår det, at baggrunden for at indføre en varighedsbegrænsning på sygedagpenge var, at man ikke havde fundet forhold, som talte for at de lange tidsrum, hvori der blev udbetalt sygedagpenge, skulle have nogen positiv effekt. Derimod talte meget for, at det havde en negativ effekt på sygemeldtes muligheder for at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Endvidere var der en formodning om, at en varighedsbegrænsning ville kunne påvirke de forskellige aktører til at handle i god tid inden varighedsgrænsen.

Venlig hilsen

Inger Støjberg